

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دانشکده پرستاری و مامایی

نیمسال . . . . .

نام درس: اصول مدیریت خدمات پرستاری
شماره درس: ۱۶۰۲۲۹۵
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری
پیش نیاز: کلیه دروس تخصصی

مدرس: امیر رضا صالح مقدم

فراگیران: دانشجویان ترم . . . . . مقطع کارشناسی پرستاری

مقدمه

در این درس با آموزش اصول و فرآیند مدیریت خدمات پرستاری دانشجویان برای ایفای نقش مدیریت و رهبری در سیستم های بهداشتی درمانی آماده می شود. در این راستا بر اخلاق و مقررات حرفه ای و ارزش های اسلامی تاکید می شود. بدین ترتیب دانشجویان قادر خواهند شد مراقبت ها را به نحو موثر و کارآمد سرپرستی کند و با کسب دانش در زمینه مدیریت خدمات پرستاری به عنوان عامل تغییر، در جهت پیش و بهبود کیفیت خدمات پرستاری فعالیت نماید و در جهت توسعه حرفه پرستاری گام بردارد. به علاوه بر استفاده از مهارت های تفکر خلاق در مدیریت خدمات پرستاری تاکید می شود.

اهداف

الف: هدف کلی:

آشنا نمودن دانشجویان با دانش، اصول و فرآیند مدیریت خدمات پرستاری و کاربرد آن در سرپرستی عرصه های مختلف ارائه دهنده مراقبت های پرستاری به فرد، خانواده و جامعه، با تاکید بر اصول و مبانی مدیریت اسلامی

ب: اهداف اختصاصی:

در پایان درس از دانشجویان انتظار می رود موارد زیر را توضیح دهد:

- تعریف مدیریت از دیدگاه صاحب نظران
- مروری بر تاریخچه مدیریت و مکاتب اصلی (کلاسیک، نئوکلاسیک، تئوری سیستم ها) با ذکر نکات اصلی و معایب هر یک از تئوری ها
- اصول و وظایف مدیریت با توجه به توانایی های لازم برای مدیریت
- فرآیند مدیریت و ارکان آن با استفاده از نگرش سیستمیک و مقایسه مراحل فرآیند مدیریت با فرآیند پرستاری
- تعریف فرآیند برنامه ریزی، اصول و مراحل فرآیند برنامه ریزی
- انواع برنامه ریزی با تاکید بر برنامه های استراتژیک و تاکتیکال و وجوه تمایز آنها
- تعریف سازمان دهی، اصول و فرآیند سازمان دهی (طبقه بندی و تقسیم وظایف و روش های مختلف آن در ارائه مراقبت های پرستاری در عرصه های مختلف بهداشتی درمانی)
- ساختار و نمودار تشکیلاتی سازمان های ارائه دهنده خدمات پرستاری، سطوح مختلف مدیریت و وظایف هر یک
- مفاهیم مختلف سازمان دهی، نقش، قدرت، اختیار و مسئولیت، تمرکز و عدم تمرکز صف و ستاد
- مراحل تامین نیروی انسانی، چگونگی برآورد نیروی انسانی مورد نیاز یک سیستم ارائه دهنده خدمات پرستاری در عرصه های مختلف بهداشتی درمانی
- روش های مختلف بهسازی نیروی انسانی و لزوم آموزش های توجیهی و حین خدمت
- تعریف هدایت و رهبری، فرآیند هدایت و رهبری، شیوه های رهبری و کاربرد آن در هدایت فعالیت های خدمات پرستاری

- عوامل موثر در هدایت و رهبری (ارتباطات، انگیزش، حل مشکل و تصمیم گیری) و کاربرد آن در اداره امور خدمات پرستاری
- مفاهیم و فرآیند کنترل و ارزشیابی عملکرد در مدیریت خدمات پرستاری، انواع و روش های آن با ذکر اصول کاربردی در مدیریت خدمات پرستاری
- مراحل و اصول بودجه بندی (تجهیزات، وسایل مصرفی، نیروی انسانی) در مدیریت خدمات پرستاری
- قوانین و مقررات و کاربرد آن در خدمات پرستاری با تاکید بر اخلاقیات
- مدیریت در بحران و بلایا
- اصول صحیح گزارش نویسی و ثبت در پرونده، گزارش وقایع و مسئولیت های قانونی پرستار
- اصول و مبانی مدیریت اسلامی و لزوم آن جهت به کارگیری در مدیریت خدمات پرستاری

خط مشی آموزشی

الف- روش تدریس

آموزش در این درس به شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی می باشد.

ب- طرح اجرایی

آموزش به صورت منظم و در طول ترم در روزهای ساعت بعد از ظهر در کلاس شماره ۹۰ دقیقه انجام خواهد شد.

جدول زمان بندی برنامه

مدرس	محتوی و فرآیند	جلسه / زمان
امیر صالح مقدم	معرفی درس و آشنایی با کلیات مدیریت	جلسه اول
امیر صالح مقدم	تعاریف و تاریخچه مدیریت	جلسه دوم
امیر صالح مقدم	آشنائی با مکاتب کلاسیک و نئو کلاسیک	جلسه سوم
امیر صالح مقدم	آشنائی با مکتب نظام گرا (سیستم ها)	جلسه چهارم
امیر صالح مقدم	اصول مدیریت (طرحریزی و برنامه ریزی)	جلسه پنجم
امیر صالح مقدم	اصول مدیریت (سازماندهی)	جلسه ششم
امیر صالح مقدم	اصول مدیریت (هدایت و رهبری)	جلسه هفتم
امیر صالح مقدم	اصول مدیریت (نظارت و کنترل)	جلسه هشتم
امیر صالح مقدم	مدیریت نیروی انسانی پرستاری	جلسه نهم
امیر صالح مقدم	روشهای برآورد پرسنل پرستاری	جلسه دهم
امیر صالح مقدم	روشهای بهسازی و نگهداری پرسنل پرستاری	جلسه یازدهم
امیر صالح مقدم	بودجه بندی سازمانی در مدیریت پرستاری	جلسه دوازدهم
امیر صالح مقدم	مدیریت تغییر در مدیریت پرستاری	جلسه سیزدهم
امیر صالح مقدم	مدیریت بحران در مدیریت پرستاری	جلسه چهاردهم
امیر صالح مقدم	ارتباطات سازمانی در مدیریت پرستاری	جلسه پانزدهم
امیر صالح مقدم	اخلاق، قانون و گزارش نویسی در پرستاری	جلسه شانزدهم
امیر صالح مقدم	جمع بندی و رفع اشکال	جلسه هفدهم

وظایف دانشجو

- ۱- حضور منظم و فعال در کلاس
- ۲- انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات و روشهای تعیین شده و کسب آمادگی برای پاسخگویی به سؤالات
- ۳- انجام تمرینات محوله و ارائه فایل مطالب

ارزشیابی دانشجو

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در کلاس ۱۰٪
- ۲- انجام و ارائه تکالیف ۲۰٪
- ۳- امتحان پایان ترم ۷۰٪

منابع درس:

- ۱ = کتب تخصصی مدیریت
- ۲ = کتب تخصصی مدیریت پرستاری
- ۳ = پایگاه های معتبر و تخصصی پرستاری